Senedd Cymru
Papur 6
Y Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai

Canfyddiadau’r arolwg
Y Bil Etholiadau a Chyrff Etholedig (Cymru)

Mae’r Pwyllgor Llywodraeth Leol a Thai’n craffu ar y Bil Etholiadau a Chyrff Etholedig (Cymru). Fel rhan o'i waith craffu Cyfnod 1 ar y Bil, cynhaliwyd arolwg a oedd yn canolbwyntio ar Ran 1, Penodau 2 a 3 o'r Bil – treialu a diwygio cofrestru etholiadol heb chymwysiadau ac etholiadau Cymru.

Yr arolwg

1. Roedd yr arolwg hunanlenwi, lled-strwythuredig ar gael am pum wythnos, rhwng 23 Hydref a 26 Tachwedd 2023. Roedd yr arolwg ar gael i'w lenwi ar-lein ac ar ffurf copi caled ar gais.

2. Gofynnwyd 13 o gwestiynau yn yr arolwg am y darpariaethau yn y Bil sy'n ymwneud â threialu a diwygio cofrestru etholiadol heb chymwysiadau ac etholiadau Cymru. Rhoddwyd gwybodaeth gefndirol i’r ymatebwyr am y trefniadau presennol a'r newidiadau arfaethedig.

Hyrwyddo

1. Hyrwyddwyd yr arolwg drwy amrywiaeth o sianeli, gan gynnwys y rhai a ganlyn, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt:

- Sianeli cyfryngau cymdeithasol Senedd Cymru, gan gynnwys Facebook, Instagram, LinkedIn ac X (Twitter gynt). Trefnwyd hysbysebion wedi'u targedu hefyd i annog ymatebion o ardaloedd lle rydym yn tueddu i gael cyfradd ymateb is.
- Rhwydweithiau a sianeli cyfryngau cymdeithasol rhanddeiliaid allweddol. Crëwyd pecyn cymorth cyfryngau cymdeithasol a chodau QR i alluogi rhanddeiliaid a grwpiau i rannu a hyrwyddo'r arolwg yn hawdd.
- Pobl ifanc sy'n cymryd rhan yn sesiynau Addysg ac Ymgysylltu â Phobl Ifanc y Senedd. Cafodd yr arolwg ei ddosbarthu hefyd i Aelodau Senedd Ieuenctid Cymru.
- Digwyddiadau gan gynnwys Cynhadledd Genedlaethol Ymgysylltu â Thenantiaid TPAS Cymru yn Llandrindod a digwyddiad Diwrnod Plant y Byd yn Wrecsam.

Canfyddiadau

2. Er mwyn llunio'r crynodeb hwn, cynhaliwyd dadansoddiad o'r set ddata gyflawn. Gellir priodoli'r holl ddata i ymatebion unigol a gellir dadansoddi ymhellach ar gais. Ymdrinnir â phob cwestiwn yn yr arolwg yn ei dro.

3. Caiff y canlyniadau eu cyfrifo yn ôl y nifer a ymatebodd i'r cwestiwn penodol, yn hytrach na'r nifer a ymatebodd i'r arolwg yn gyffredinol. Cafwyd 86 o ymatebion.

4. Sylwer, er bod yr arolwg hwn yn rhoi cipolwg gwerthfawr ar safbwyntiau'r ymatebwyr, mae'n bwysig cydnabod efallai na fydd y canfyddiadau'n gwbl gynrychioliadol o'r boblogaeth. Mae'r data'n adlewyrchu barn a phrofiadau'r unigolion a gymerodd ran yn yr arolwg, a gall fod amrywiadau ymhlith gwahanol grwpiau demograffig neu'r rhai nad oedd wedi ymateb. Fel gydag unrhyw arolwg, mae'r canlyniadau'n cynnig cipolwg ar y farn yn y grŵp sampl. Dylid bod yn ofalus wrth gyffredinoli'r canfyddiadau hyn i'r boblogaeth ehangach.

5. Cafwyd ymatebion o bum rhanbarth y Senedd.

Cwestiwn 1

Swyddog Cofrestru Etholiadol sy'n gyfrifol am lunio a chynnal y gofrestr o bobl sydd â'r hawl i bleidleisio mewn etholiad, sef etholwyr.

Mae'r Bil yn caniatáu i Swyddogion Cofrestru Etholiadol ychwanegu etholwyr cymwys at y gofrestr llywodraeth leol yng Nghymru heb fod angen i'r etholwr gyflwyno cais.

I ba raddau rydych chi'n cefnogi'r syniad o gofrestru etholwyr yn awtomatig?

6. Roedd 58 y cant o'r ymatebwyr i'r cwestiwn hwn yn cefnogi'n gryf y syniad o gofrestru etholwyr yn awtomatig, gydag 28 y cant yn rhagor yn cefnogi'r syniad ychydig. Roedd 8 y cant yn gwrthwynebu'r syniad ychydig neu'n ei wrthwynebu'n gryf. Nid oedd 6 y cant yn ei gefnogi nac yn ei wrthwynebu neu gwnaethant ddewis 'Ddim yn gwybod'.

Cwestiwn 2

A allwch chi roi rhesymau dros eich ymateb? (er enghraifft, a oes rhesymau penodol pam rydych yn cefnogi neu'n gwrthwynebu'r newid arfaethedig hwn?)

7. Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn gadarnhaol i raddau helaeth am y newidiadau arfaethedig. Daeth tair prif thema i'r amlwg, gyda nifer o ymatebwyr yn cyfeirio at fwy nag un thema yn eu hymateb.

8. Mae'r canlynol yn rhoi cipolwg ar ymatebion, a oedd yn canolbwyntio ar gael gwared ar rwystrau i bleidleisio.

> *"Dw i'n meddwl bod dyletswydd ddinesig ar bawb i bleidleisio. Mae camau sy'n cael eu cymryd i wella hygyrchedd a chael gwared ar rwystrau rhag cymryd rhan yn y broses ddemocrataidd, yn enwedig ymhlith grwpiau a allai wynebu heriau unigryw, yn sicr yn gam cadarnhaol."*
>
> *"Drwy gofrestru pobl yn awtomatig i bleidleisio, rydych yn cael gwared ar rwystr yn y broses etholiadol. Efallai bydd yn annog mwy o bobl sydd wedi ymddieithrio â phleidleisio i gymryd y cam olaf i'r orsaf bleidleisio."*

> *"Mae digon o rwystrau sy'n atal pobl rhag pleidleisio eisoes. Mae cofrestru i bleidleisio'n un arall, felly mae'n syniad da ei wneud yn awtomatig yn fy marn i. Mae'n un peth yn llai i bobl ei wneud."*

9. Ystyriwyd y newidiadau arfaethedig yn gatalydd posibl ar gyfer annog mwy o bobl i bleidleisio, gan rai ymatebwyr i'r cwestiwn hwn. Roedd hon yn thema amlwg arall a ddaeth i'r amlwg o'r ymatebion i'r cwestiwn hwn. Mae'r canlynol yn rhoi cipolwg ar yr ymatebion hynny:-

> *"Dw i'n meddwl y byddai'n annog pobl i bleidleisio, os ydynt wedi'u cofrestru'n awtomatig. Ac mae taer angen mwy o bleidleiswyr i bleidleisio ar gyfer etholiadau Cymru."*
>
> *"Dw i'n deall y bydd y cynnig hwn yn gwneud Cymru yn gyson â gwledydd democrataidd eraill. Mae'n rhaid bod cynyddu'r cyfle i bobl bleidleisio'n beth da."*
>
> *"Dw i'n credu y dylem fod yn annog mwy o bobl i bleidleisio a'i gwneud yn haws iddynt wneud hyn yw'r cam cyntaf."*

10. Roedd y drydedd thema a ddaeth i'r amlwg o'r ymatebion yn canolbwyntio ar yr angen i symleiddio'r broses bleidleisio er mwyn gwella hygyrchedd, yn enwedig i grwpiau penodol a allai brofi heriau unigryw.

> *"Dw i'n cytuno â hwyluso'r broses. Efallai na fydd rhai'n llwyr ddeall y broses gofrestru i bleidleisio, a gallai hyn roi sicrwydd i'r rhai a hoffai fod ar y gofrestr eu bod arni."*
>
> *"Mae'n symleiddio'r broses ac mae'n fwy costeffeithiol."*
>
> *"Oherwydd ei bod yn llawer haws i bobl oedrannus a phobl anabl gael eu hychwanegu at restr etholwyr yn awtomatig yn lle gorfod llenwi ffurflenni cymhleth, mae'n gwneud pethau'n symlach i bawb."*

<u>Cwestiwn 3</u>

Beth yw'r dull gorau y gall Llywodraeth Cymru helpu pobl i ddeall y newidiadau i'r ffordd y caiff etholwyr cymwys eu hychwanegu at y gofrestr llywodraeth leol yng Nghymru? Sgoriwch yn y drefn y byddech chi'n ei dewis.

11. Ysgrifennu'n uniongyrchol at yr etholwr i roi gwybod iddo am y newidiadau oedd yr opsiwn a ddewiswyd amlaf yn gyntaf gan ymatebwyr i'r cwestiwn hwn (36 y cant), ac yna cyfathrebu â'r etholwr mewn rhyw ffordd arall, er enghraifft, neges destun neu e-bost (19 y cant). Dewiswyd ymgyrch gwybodaeth genedlaethol fel y dewis cyntaf ar gyfer 14 y cant o'r ymatebwyr i'r cwestiwn hwn, gyda 12 y cant o'r ymatebwyr yn dewis ymgyrch cyfryngau cymdeithasol fel eu dewis cyntaf. Cafodd ymgyrch deledu a radio ei dewis gyntaf gan 9 y cant o'r ymatebwyr, gydag 8 y cant yn dewis gweithio gyda sefydliadau fel y Comisiwn Etholiadol ac awdurdodau lleol i godi ymwybyddiaeth fel eu dewis cyntaf.

Cwestiwn 4

Os ydych yn credu y gallai Llywodraeth Cymru helpu pobl i ddeall y newidiadau i'r ffordd y caiff etholwyr cymwys eu hychwanegu at y gofrestr llywodraeth leol yng Nghymru mewn ffordd nad yw wedi'i rhestru yn y cwestiwn blaenorol, rhannwch eich barn â ni isod.

12. Cafwyd 23 o ymatebion i'r cwestiwn hwn, a awgrymodd ffyrdd amgen (i'r opsiynau a amlinellwyd yng nghwestiwn 3 yr arolwg) o helpu pobl i ddeall y newidiadau i'r ffordd y caiff etholwyr cymwys eu hychwanegu at y gofrestr llywodraeth leol yng Nghymru.

13. Er na ddaeth prif thema i'r amlwg o'r atebion, roedd y pwnc a godwyd amlaf gan ymatebwyr i'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar addysg.

> *"Addysg orfodol mewn ysgolion."*
>
> *"Addysg i bobl ifanc yn yr ysgol, y coleg a'r brifysgol. Busnesau sy'n cynnig addysg broffesiynol ar gofrestru pleidleiswyr. Fideo cyfryngau cymdeithasol byr yn cynnwys Cymry enwog."*
>
> *"Ymgysylltu â'r ysgol uwchradd, dosbarthiadau chwech/colegau a phrifysgolion."*

14. Yn dilyn hyn oedd yr angen i sicrhau bod unrhyw wybodaeth am y broses yn hygyrch i bawb.

> *"Ymgyrch hawdd ei deall neu o leiaf iaith glir."*
>
> *"Dosbarthu gwybodaeth hawdd ei deall."*

> *"Hyd yn hyn, nid yw'r broses hon wedi bod yn hygyrch i bobl ag anableddau dysgu ei deall ac ymgysylltu â hi. Mae'n bwysig darparu ymgyngoriadau a gwybodaeth am newidiadau mewn ffordd hawdd ei deall."*

Cwestiwn 5

Mae'r gofrestr lawn yn fersiwn o'r gofrestr sy'n cynnwys enw a chyfeiriad pawb sydd wedi cofrestru i bleidleisio, ac eithrio'r rhai sy'n cofrestru'n ddienw i bleidleisio. Rhan o'r gofrestr lawn yw'r gofrestr agored. Mae'r fersiwn hon ar gael i unrhyw un sydd am ei phrynu, fel busnesau neu elusennau. Gall unrhyw un optio allan o'r gofrestr agored.

Er mwyn sicrhau bod etholwyr ifanc a bregus yn cael eu gwarchod, ni fydd y gofrestr etholiadol agored yng Nghymru ar gael ar gyfer etholiadau Cymru.

I ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â thynnu'r gofrestr etholiadol agored ar gyfer etholiadau yng Nghymru?

15. Roedd 71 y cant o'r rhai a ymatebodd i'r cwestiwn hwn yn cytuno'n gryf neu'n cytuno ychydig â thynnu'r gofrestr etholiadol agored, tra bod 12 y cant yn anghytuno'n gryf neu'n anghytuno ychydig. Roedd 17 y cant ddim yn cytuno nac yn anghytuno neu wedi dewis 'Ddim yn gwybod'.

Cwestiwn 6

A allwch chi roi rhesymau dros eich ateb? (er enghraifft, a oes rhesymau penodol pam rydych yn cytuno neu'n anghytuno â'r newid hwn?)

16. Daeth dwy brif thema i'r amlwg o'r ymatebion i'r cwestiwn hwn; yr angen i amddiffyn grwpiau agored i niwed a'r potensial i gamddefnyddio data personol.

17. Mae'r dyfyniadau canlynol yn rhoi cipolwg ar yr ymatebion a gyfeiriodd at yr angen i amddiffyn grwpiau agored i niwed , gyda rhai yn mynd i'r afael â'r heriau penodol y gallai rhai grwpiau ddod ar eu traws.

> *"Mae unrhyw gam sy'n cael ei gymryd i amddiffyn grwpiau agored i niwed yn beth da. Fel dinesydd, nid wyf yn gweld unrhyw reswm arbennig o gryf dros gadw'r gofrestr agored."*

> *"Mae'n gweithredu fel mesur diogelu i bobl ifanc agored i niwed a/neu bobl ifanc."*
>
> *"Mae diogelwch yn ffactor risg enfawr a dw i'n cefnogi unrhyw beth lle rydym yn lleihau'r risg i bobl agored i niwed yng Nghymru."*
>
> *"Nid yw llawer o bobl ag anableddau dysgu'n gyfforddus i'w gwybodaeth fod ar gofrestr agored a chael ei phrynu at ba ddiben bynnag, yn enwedig pan nad yw'r diben yn ymwneud â phleidleisio. Gall fod yn anodd deall y gwahaniaeth rhwng y cofrestrau llawn ac agored, a gall fod yn anodd deall optio allan hefyd. Mae tynnu'r gofrestr agored yn ymddangos yn ateb da i amddiffyn pleidleiswyr ifanc ac agored i niwed."*

18. Roedd ymatebion a oedd yn canolbwyntio ar ddefnyddio data personol hefyd yn gysylltiedig â phryderon ynghylch preifatrwydd unigolyn.

> *"Dw i'n credu bod angen codi ymwybyddiaeth pobl o'r gofrestr agored ac i ba raddau y mae eu gwybodaeth ar gael i grwpiau sy'n gallu prynu'r data hynny. Mae'r pryderon ynghylch preifatrwydd a diogelu data yn sylweddol. Mae'n hanfodol diogelu preifatrwydd ac unigolion, yn enwedig grwpiau agored i niwed. Ar ben hynny, mae'n rhaid pwyso a mesur y cydbwysedd rhwng tryloywder a phreifatrwydd yn ofalus er mwyn sicrhau bod y broses ddemocrataidd yn deg i bawb."*
>
> *"Mae'n gwneud synnwyr ar gyfer diogelu'r cyhoedd ac i atal posibilrwydd camddefnyddio data preifat."*
>
> *"Ni ddylai'r data fod ar werth."*
>
> *"Ni fyddwn am i fusnesau neu elusennau eraill wybod fy ngwybodaeth."*

19. Mae'n bwysig nodi, er bod y rhan fwyaf o ymatebion o blaid tynnu'r gofrestr agored, roedd rhai ymatebion yn cyfeirio at yr anfanteision posibl yn gysylltiedig â thynnu'r gofrestr agored.

> *"Mae'r gofrestr etholiadol yn ddogfen ddefnyddiol at lawer o ddibenion dilys, gan gynnwys ymchwil ac ymgyrchu gwleidyddol. Mewn democratiaeth, dylai'r wybodaeth hon fod ar gael yn rhad ac*

> *am ddim oni bai bod pobl yn mynegi dymuniad i gael eu cofrestru'n ddienw."*
>
> *"Roeddwn dan yr argraff y gall bod ar y gofrestr agored wella eich sgôr credyd a allai, i bobl ifanc â hanes credyd cyfyngedig, roi pobl ifanc dan anfantais."*
>
> *"Mae diffyg cofrestru'n agored yn ei gwneud yn anoddach ymgyrchu - hefyd, gyda gwybodaeth leol, mae cofrestr agored yn ei gwneud yn fwy tebygol y gellir nodi a chofrestru 'pleidleiswyr coll'."*

Cwestiwn 7

Ydych chi'n meddwl bod cael gwared ar y gofrestr etholiadol agored yn ddigon i amddiffyn etholwyr ifanc a bregus?

20. Dewisodd 46 y cant o'r rhai a ymatebodd i'r cwestiwn hwn 'Ddim yn gwybod'. Dywedodd 35 y cant o'r rhai a ymatebodd fod tynnu'r gofrestr etholiadol agored yn ddigon i amddiffyn etholwyr ifanc ac agored i niwed, tra dywedodd 18 y cant nad oedd hynny'n ddigon.

Cwestiwn 8

Pa fesurau diogelu ychwanegol sy'n angenrheidiol yn eich barn chi er mwyn amddiffyn pleidleiswyr ifanc a bregus?

21. Cafwyd 13 o ymatebion i'r cwestiwn hwn. Roedd y brif thema a ddaeth i'r amlwg yn canolbwyntio ar addysg a'r angen i godi ymwybyddiaeth am y newidiadau os cânt eu gweithredu.

> *"Addysg a defnydd o'r cyfryngau cymdeithasol i helpu pobl ifanc i ddeall y materion."*
>
> *"Gwnewch yn siŵr eu bod yn gwybod y gallant gofrestru'n ddienw - neu os yw'r gofrestr yn dod yn gofrestr awtomatig, gwnewch yn siŵr eich bod yn codi ymwybyddiaeth o'r gallu i wneud cais i fod yn ddienw."*
>
> *"Addysg, mae angen i bobl ifanc gael eu haddysgu mewn modd diduedd. Mae gwybodaeth ar-lein megis TikTok hefyd yn ffordd wych o hysbysu ac amddiffyn pleidleiswyr ifanc."*

Cwestiwn 9

Er y bydd y gofrestr agored yn cael ei thynnu ar gyfer etholiadau Cymru, bydd yn aros ar gyfer etholiadau Senedd y DU. Bydd angen i etholwyr yng Nghymru gofrestru o hyd i bleidleisio yn etholiadau Senedd y DU.

Mae rhai wedi mynegi pryderon y gallai hyn arwain at ddryswch ac etholwyr cymwys yn cael eu hamddifadu, efallai, o'r hawl i bleidleisio mewn rhai etholiadau, a elwir yn ddifreiniad.

I ba raddau rydych chi'n cytuno â'r pryderon a godir?

22. Roedd 73 y cant o'r rhai a ymatebodd i'r cwestiwn hwn yn cytuno'n gryf neu ychydig y gallai tynnu'r gofrestr agored ar gyfer etholiadau Cymru arwain at ddryswch. Roedd 10 y cant yn anghytuno'n gryf neu ychydig â'r pryderon a godwyd, tra bod 17 y cant yn cytuno nac yn anghytuno neu wedi dewis 'Ddim yn gwybod'.

Cwestiwn 10

A allwch chi roi rhesymau dros eich ateb? (er enghraifft, pa risgiau rydych chi'n eu rhagweld?)

23. Roedd y rhan fwyaf o'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar ddiffyg dealltwriaeth ymhlith aelodau o'r cyhoedd am ddatganoli a'r angen i godi ymwybyddiaeth o'r gwahaniaethau rhwng etholiadau Cymru ac etholiadau'r DU.

> *"Nid yw gwybodaeth am etholiadau gwahanol ymhlith aelodau o'r cyhoedd bob amser yn wych. Os bydd cofrestru awtomatig yn mynd rhagddo, efallai y bydd pobl yn meddwl ei fod yn gymwys i bob etholiad. Dylid cadw pleidleisio mor syml â phosibl. Dw i'n deall mai nod cofrestru awtomatig yw ei gwneud yn haws, ond gallai beri dryswch os na chaiff ei gyfleu'n dda iawn."*
>
> *"Dw i'n credu bod rhai aelodau o'r cyhoedd nad ydynt eisiau deall, na chymryd yr amser i ddeall, y gwahaniaethau rhwng etholiadau'r DU ac etholiadau Cymru.* Felly, bydd dryswch. Ond, dw i'n credu y dylem roi etholiadau Cymru yn gyntaf. Dyna'r hyn y byddai'r DU yn ei wneud..."

> *"Nid yw gwybodaeth am etholiadau gwahanol ymhlith aelodau o'r cyhoedd bob amser yn wych. Os bydd cofrestru awtomatig yn mynd rhagddo, efallai y bydd pobl yn meddwl ei fod yn gymwys i bob etholiad. Dylid cadw pleidleisio mor syml â phosibl. Dw i'n deall mai nod cofrestru awtomatig yw ei gwneud yn haws, ond gallai beri dryswch os na chaiff ei gyfleu'n dda iawn."*
>
> *"Mae'n anodd i lawer o bobl ag anableddau dysgu ddeall y broses gofrestru i bleidleisio ac, yn wir, gallai hyn ychwanegu dryswch. Mae'n ymddangos bod y buddion yn gorbwyso'r pryderon hyn, ar yr amod y caiff cynigion a newidiadau eu darparu'n hygyrch i bob pleidleisiwr, gan gynnwys mewn ffordd hawdd ei deall."*
>
> *"Mae cysondeb bob amser yn ddefnyddiol - gorau po leiaf y ffwdanu o ran pleidleisio felly a oes modd perswadio Senedd y DU i wneud yr un peth."*

Cwestiwn 11

Beth fyddai'r ffordd orau o osgoi'r risgiau hyn?

24. Roedd y brif thema a ddaeth i'r amlwg o'r ymatebion i'r cwestiwn hwn yn canolbwyntio ar yr angen am negeseuon clir a ddarperir trwy wahanol gyfryngau.

> *"Ymgyrch gyfathrebu gryf iawn. Sicrhau bod gwybodaeth ar gael ac yn glir iawn mewn gorsafoedd pleidleisio."*
>
> *"Negeseuon clir drwy lythyr/e-bost/cyfryngau cymdeithasol/addysg."*
>
> *"Ei gwneud yn glir mewn gohebiaeth, dylai awdurdodau lleol a'r Comisiwn Etholiadol atgoffa pleidleiswyr cyn etholiadau'r DU."*
>
> *Ymgyrch gyfathrebu gydlynol, heb jargon, yn defnyddio sianeli cyfathrebu gwahanol (cyfryngau cymdeithasol, teledu, llythyr ac ati) i sicrhau bod cynifer o bobl â phosibl yn ymwybodol o'r gwahaniaethau (gan fod pobl yn dirnad gwybodaeth mewn ffyrdd gwahanol).*

Cwestiwn 12

Mae Llywodraeth Cymru wedi dweud, os daw'r Bil yn gyfraith yng Nghymru, y bydd yn treialu cofrestru awtomatig gyda'r bwriad o gyflwyno'r model llwyddiannus. Fodd bynnag, nid yw'r Bil yn ei gwneud yn ofynnol i Weinidogion Cymru gynnal cynllun peilot ac, o'r herwydd, gallent ddewis gwneud hynny heb dreialu cynllun(iau) yn gyntaf.

I ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno y dylai Llywodraeth Cymru brofi'r model llwyddiannus cyn iddo gael ei gyflwyno?

25. Roedd 75 y cant o'r rhai a ymatebodd i'r cwestiwn hwn yn gryf neu ychydig y dylai Llywodraeth Cymru brofi'r model llwyddiannus cyn iddo gael ei gyflwyno. Dywedodd 10 y cant eu bod yn anghytuno'n gryf neu ychydig, tra bod 15 y cant yn rhagor o'r ymatebwyr yn cytuno nac yn anghytuno neu wedi dewis 'Ddim yn gwybod'.

Cwestiwn 13

A oes rhagor o sylwadau yr hoffech eu rhannu â ni am gofrestru pleidleiswyr yn awtomatig?

Er enghraifft, a oes unrhyw beth rydych yn meddwl y dylai Llywodraeth Cymru fod yn ei wneud yn wahanol o ran cofrestru pleidleiswyr yn awtomatig?

26. Cafwyd cymysgedd o ymatebion i'r cwestiwn hwn, heb thema gyffredin yn dod i'r amlwg. Ceir cipolwg ar yr ymatebion hyn isod:-

> *"Ewch amdani. Mae'n hen bryd ac mae angen iddo ddigwydd i wneud Cymru yn ddemocratiaeth fodern a chynhwysol. Nid oes angen profion, treialon, na chynlluniau mawreddog - maent yn wastraff amser ac arian gwerthfawr."*
>
> *"Dw i'n meddwl y dylai Llywodraeth Cymru roi etholiadau Cymru yn gyntaf, a bwrw ymlaen â chofrestru awtomatig. Pwy a ŵyr, efallai bydd y DU yn cael ei hannog i ddilyn yr esiampl!"*
>
> *"Peidiwch â gwastraffu mwy o arian. Dylai gael ei wario'n ddoeth - fel atgyweirio ffenestri ac offer sydd wedi torri mewn ysgolion."*

Demograffeg ymatebwyr yr arolwg

Pleidleisio

27. Roedd 91 y cant o'r ymatebwyr i'r cwestiwn wedi cofrestru i bleidleisio. Nid oedd 7 y cant wedi cofrestru, tra bod yn well gan 2 y cant beidio ag ateb.

Lleoliad

28. Nododd 58 y cant o ymatebwyr yr arolwg eu bod o Dde Cymru, gyda 28 y cant yn dod o Ogledd Cymru a 14 y cant yn dod o Ganolbarth a Gorllewin Cymru.

Rhyw

29. Nododd 54 y cant o'r ymatebwyr eu bod yn fenywod, gyda 42 y cant yn nodi eu bod yn ddynion. Dewisodd 2 y cant 'Arall', gyda 2 y cant arall yn ffafrio peidio ag ateb.

Oedran

30. Roedd 64 y cant o'r ymatebwyr rhwng 25 a 64 oed, gyda 26 y cant o'r ymatebwyr 24 oed neu'n iau. Roedd 10 y cant o'r ymatebwyr yn 65 oed neu'n hŷn.

Ethnigrwydd

31. Roedd 89 y cant o'r ymatebwyr yn disgrifio'u hunain fel 'Gwyn'. Disgrifiodd 4 y cant o'r ymatebwyr eu hunain fel 'grwpiau ethnig cymysg neu aml-ethnigrwydd'. Disgrifiodd 2 y cant o'r ymatebwyr eu hunain fel 'Asiaidd, Asiaidd Cymreig neu Asiaidd Prydeinig', gydag 1 y cant yn disgrifio'u hunain fel 'Du, Du Cymreig, Du Prydeinig, Caribïaidd neu Affricanaidd'. Roedd yn well gan 4 y cant o'r ymatebwyr i'r cwestiwn hwn beidio â dweud.

Anabledd

32. Nid oedd 81 y cant o'r ymatebwyr i'r cwestiwn hwn yn ystyried bod ganddynt anabledd. Roedd 17 y cant o'r ymatebwyr yn ystyried bod ganddynt anabledd tra roedd yn well gan 2 y cant o'r ymatebwyr beidio ag ateb.